

Programació
de la coordinació ambiental de
I'IES SON PACS
per al curs 2007-2008

1.INTRODUCCIÓ.....pàg. 2

2.RESPONSABILTATS DEL COORDINADOR AMBIENTAL DEL CENTRE DURANT EL CURS 07-08.....pàg. 4

2.1-Coordinació de la participació del centre en els programes ambientals d'altres entitats.....pàg. 4

2.1-Coordinació d'un projecte multidisciplinar de caire ambiental.....pàg. 6

2.3-Coordinació del grup d'ambientalització.....pàg. 6

        -Components

        -Objectius

        -Tasques dels equips ambientals

2.4-Representació de l'IES Son Pacs en encontres, trobades, reunions relacionades amb l'ambientalització de centres escolars.....pàg. 12

3.AVALUACIÓ.....pàg. 12

1.INTRODUCCIÓ

Segons la Resolució del Conseller d'Educació i Cultura, de dia 17 de juny de 2007, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres docents públics d'educació secundària per al curs 2007-08, als instituts d'educació secundària podrà existir un coordinador ambiental, que tindrà les funcions següents:

- a) Establir una coherència entre la gestió dels recursos materials i energètics, i residus del centre i l'educació ambiental de tota la comunitat educativa amb la finalitat de generar hàbits, actituds i valors respectuosos amb el medi ambient.
- b) Coordinar la recollida i evacuació dels residus del centre
- c) Assessorar l'equip directiu i el claustre de professorat en tots els temes relatius a l'ambientalització del centre.
- d) Coordinar l'elaboració del pla d'ambientalització del centre que hauria de contenir els objectius que es pretenen, les actuacions que s'han de dur a terme i els procediments previstos per a realitzar-ne el seguiment i l'avaluació.
- e) Impulsar i coordinar el tractament de l'educació ambiental amb els diferents departaments.

Des del curs 2003-2004 a l'IES Son Pacs existeix la figura del coordinador ambiental. Es va dedicar aquell curs a fer una anàlisi de la situació inicial i es varen dissenyar les bases del Pla d'ambientalització del nostre centre. Ja durant els curss 2004-2005, 2005-2006 i 2006-2007, i gràcies a la participació de professors/es de diferents departaments, es varen poder iniciar noves actuacions i participar en varis projectes ambientals .

Les bases del Pla d'ambientalització de l'IES Son Pacs definien quin seria l'enfocament de la nostra "pràctica ambiental". Entre altres coses, deia: *"Tots som consumidors. Consumidors de recursos materials i energètics. A nivell particular és prou evident, cada dia tenim un gran ventall de possibilitats a l'hora d'escollir un producte o un altre. Un centre escolar també és un consumidor de recursos. Efectivament, en una escola hi ha una ENTRADA d'uns recursos determinats, es fa una GESTIÓ concreta i tot aquest procés genera unes SORTIDES. Tot això fruit de la seva pròpia organització i unes*

formes d'actuació determinades. És important que aquesta gestió sigui cada cop més sostenible.

Però un centre d'ensenyament no només ha de millorar la seva gestió de recursos, sinó que també cal preveure una sèrie d'actuacions educatives (curriculars i extracurriculars) que permetin treballar uns conceptes, uns valors i unes pautes ambientals amb l'alumnat.

*Aquest és l'enfocament que, des de la coordinació ambiental i amb l'aplicació del nostre Pla d'ambientalització, es vol donar al tractament de la temàtica ambiental a l'IES Son Pacs. **L'educació ambiental ha de ser a les aules però també s'ha de viure, s'ha de sentir, perquè tot això influeix, i molt, en l'adquisició d'uns hàbits i d'unes pautes de comportament.***

2. RESPONSABILITATS DEL COORDINADOR AMBIENTAL DEL CENTRE DURANT EL CURS 07-08

A continuació es concreta la forma en què, des de la coordinació ambiental del centre, es proposa dur endavant una sèrie d'actuacions per donar resposta a les seves funcions, segons la Resolució del Conseller d'Educació i Cultura, de dia 17 de juny de 2007

2.1 Coordinació de la participació del centre en els programes ambientals d'altres entitats

El coordinador ambiental serà el responsable de l'adequada participació de l'IES Son Pacs en els programes ambientals externs següents:

-Participació de l'IES Son Pacs en el Programa de Centres Ecoambientals (curs 2007-2008)

La Conselleria de Medi Ambient i la Conselleria d'Educació i Cultura continuen amb el seu programa *Centres Ecoambientals*. Els principals objectius d'aquest programa són:

- Impulsar l'educació ambiental a la vida dels centres escolars.
- Ajudar els centres escolars en la seva ambientalització, és a dir, a l'hora d'incorporar la dimensió ambiental a la seva gestió i al seu currículum.

La Conselleria de Medi Ambient posarà en marxa una nova convocatòria de subvencions per als centres que participin en aquest programa.

Aquest curs passat obteníem la renovació del guardó de *Centre Ecoambiental* per dos cursos més.

-Participació de l'IES Son Pacs en el programa L'APOSTA de l'associació Amics de la Terra (curs 2007-2008)

Es participarà a la campanya de L'APOSTA de l'associació Amics de la Terra. Aquesta campanya es tracta d'un projecte d'educació ambiental, l'objectiu del qual és la detecció de comportaments ambientalment no adequats i l'adopció de mesures correctives amb la intenció de reduir de manera efectiva les emissions de CO₂.

-Participació de l'IES Son Pacs en el programa AGENDA 21 ESCOLAR del CONSELL de MALLORCA (curs 2007-2008)

Fa uns anys, des del Consell de Mallorca, ens demanaren si volíem participar en el programa. El Claustre de dia 26 d'octubre 2005 va aprovar l'adhesió de l'IES Son Pacs a l'Agenda21Escolar.

L'Agenda21Escolar vendria a ser com un procés similar al de l'Agenda21Local però aplicat a l'àmbit d'un centre educatiu. Això vol dir que, a grans trets, ambdós processos segueixen la mateixa metodologia (fases de diagnosi, de pla d'acció, d'avaluació...), persegueixen els mateixos objectius (sostenibilitat econòmica, social i ambiental) i comparteixen també el paper fonamental de la participació ciutadana.

-Participació de l'IES Son Pacs en el programa MILLOREM EL CENTRE de MALLORCA RECICLA del CONSELL de MALLORCA (curs 2006-2007)

Des del curs 2003-2004 participam en aquest programa de Mallorca Recicla.

2.2-Coordinació d'un projecte multidisciplinar de caire ambiental

S'adjunta el projecte a l'annex.

2.3-Coordinació del grup d'ambientalització

Components del grup d'ambientalització

Durant el present curs un grup de professors/es participarà directament en el desenvolupament de la temàtica ambiental. Els membres del grup d'ambientalització tenim a la nostra disposició una hora setmanal de caràcter complementari. Intentarem fer una reunió general de caràcter mensual. Molt possiblement serà el dimecres a les 13 hores. Els membres del grup d'ambientalització són, durant el curs 2007-2008:

- *Begoña Barahona (dep. biologia i geologia)
- *Teresa Caimari (dep. de llengua catalana)
- *Esther Costa (dep. orientació)
- *Joan Estades (dep. de biologia i geologia i coordinador ambiental)
- *Diamantino Franco (dep. de matemàtiques)
- *Umbelina García (dep. d'administració)
- *Matilde Gastalver (dep. de religió)
- *Jose Juan Guijarro (dep. de llengua castellana)
- *Isabel Gutiérrez (dep. de física i química)
- *Catalina Morey (dep. de biologia i geologia)
- *Lluís Pons (dep. electricitat)
- *Antoni Quintana (dep. geografia i història i director)
- *Victor Manuel Revert (dep. música)
- *Susana Saenz (dep. de francès)
- *Benigno Sarmentero (dep. de tecnologia)

En relació a l'any passat augmenta el nombre de professors/es (d'11 passa a 15) i també el nombre de departaments (de 9 a 13).

Objectius per al curs 2007-2008

Per aconseguir els objectius es dissenyaran activitats/actuacions, de les quals en seran destinataris l'alumnat, el professorat i/o tota la comunitat educativa.

Objectiu 1.- Anar consolidant els aspectes treballats els cursos passats referent al programa *Paper: Residu Mínim*

Aquest projecte pretén un grapat d'actuacions que busquin minimitzar la producció de residus derivada de la utilització del paper. L'objectiu final seria que no arribés gens de paper al fons, i si es dóna el cas que n'hi arriba esbrinar per què i rectificar-ho.

Objectiu 2.- Anar consolidant els aspectes treballats el curs passat referents a la recollida selectiva

S'haurà de seguir potenciant la recollida d'envasos.
S'haurà de fer un seguiment dels envasos que s'utilitzen al bar del centre i dels sistemes de recollida selectiva que està aplicant l'actual concessionari.
També es potenciarà el "punt verd" de recollida selectiva de paper, tònners i piles que hi ha al hall del centre.
Fer un seguiment de l'aplicació del protocol de residus perillosos.

Objectiu 3.- Participar activament en el projecte multidisciplinar sobre l'aigua, especialment en relació a l'elaboració de conclusions i propostes d'actuació.

S'haurien d'elaborar propostes per a la millora de la gestió de l'aigua al centre. Seria una continuació del programa "*Aigua: consum mínim*" iniciat l'any passat.

Objectiu 4.- Elaborar qualche document audiovisual relacionat amb la temàtica ambiental

Segurament farà referència a l'escassetat d'aigua.

Objectiu 5.- Potenciar la utilització del Punt d'Informació Ambiental (PIA) del nostre centre

El curs passat es continuà amb l'ús del PIA de l'IES Son Pacs. El grup d'ambientalització considerarà, altra vegada, que s'hauria de fer un millor aprofitament d'aquest espai.

Objectiu 6.- Continuar amb l'elaboració dels *Papers AMBIENTALS*

Durant aquest curs es continuarà amb l'elaboració d'aquests *Papers AMBIENTALS*, els del centre i els que van dirigits a les famílies. En relació als primers, se'n confeccionaran els que es considerin necessari. Dels *Papers AMBIENTALS per a les famílies* se n'ha de fer un per trimestre. Es podria implicar més alumnat en la seva elaboració.

Objectiu 7.- Fer el seguiment de l'auditoria ambiental començada a aplicar el curs 2003-2004.

Sota el títol "**L'IES Son Pacs, és un institut sostenible?**" es va dissenyar durant el curs 2003-2004 i es va posar en pràctica el tercer trimestre una auditoria ambiental. En aquesta ecoauditoria hi ha un total de 88 indicadors. Cada indicador presenta diferents respostes i cadascuna d'elles, una puntuació (en total es poden obtenir 1000 punts) Durant el **tercer trimestre del curs 2003-2004 teníem 390 punts.**

L'objectiu que, des de la coordinació ambiental, ens marcàrem per a finals de 2005 era arribar als 500 punts. El **desembre de 2005 vàrem obtenir 537 punts.**

Un nou objectiu ens proposava **arribar als 600 punts el mes de juny de 2007 i en vàrem aconseguir 613.**

El nou objectiu és arribar als **650 punts el desembre de 2008**

Es considera que aquesta auditoria és una eina molt adequada on podem trobar moltes àrees de millora, sense deixar de banda els aspectes on ja hem aconseguit avanços significatius.

Enguany no s'ha de fer cap revisió de la puntuació, malgrat això s'haurà d'estar pendent de no descuidar possibles àrees de millora i consolidar situacions ja "superades"

Objectiu 8.- Donar a conèixer els aspectes positius de la gestió ambiental de l'institut

Les millores i la bona gestió ambiental s'ha de donar a conèixer. És un aspecte molt important a tenir en compte. Per això s'intentarà, novament, potenciar la catalogació ambiental d'espais iniciada fa uns cursos (el **Semàfor Ambiental**), la utilització de **Papers AMBIENTALS** "interns", els **Papers AMBIENTALS per a les famílies** i la pàgina **WEB** del centre.

Es podrà posar en marxa la segona edició del **concurs sobre l'estalvi d'emissions de CO₂**. S'hauria de concretar, però és possible que durant el curs es pugui arribar als 25.000kg de CO₂ no emès gràcies a les nostres plaques fotovoltaïques.

Objectiu 9.- Millorar la gestió ambiental del pati-jardí

S'estudiaran i es proposaran millores en la gestió de l'aigua, l'ús de productes fitosanitaris i possibilitat d'elaborar compostatge de restes del jardí.

Objectiu 10.- Dissenyar qualche activitat de tutoria de caire ambiental

Entre altres aspectes, es podria estudiar l'ús dels documents audiovisuals (sobre paper, energia solar,...) elaborats els darrers anys.

Provisional

Tasques dels equips ambientals

Cada equip té un grup de professors responsables. El grup de professors ha de decidir com treballar el tema i la implicació de l'alumnat.

Provisional

TASQUES DE L'EQUIP AMBIENTAL 1 (PAPER)

Seria el grup responsable de tot el que es relaciona amb l'ús correcte d'aquest recurs, no només per part de l'alumnat, sinó també l'ús que en fa el professorat.

Aplicació del programa **Paper:Residu mínim**

- 1.1-Distribució de caixes recollida (per reciclar i per reutilitzar)
- 1.2-Posar cartells a les caixes (si és necessari)
- 1.3-Anotació de la seva ubicació en un plànol
- 1.4-Seguiment del bon ús
- 1.5-Dissenyar qualche activitat per fomentar l'ús adequat de les caixes (coordinació amb l'EA5)
- 1.6-Elaboració i distribució de quadernets reutilitzables. Seguiment de la seva utilització
- 1.7-Difusió de tota la tasca mitjançant el PIA i **Papers Ambientals**

-...

RESPONSABLES: ... ALUMNES: de primer d'ESO

Provisional

TASQUES DE L'EQUIP AMBIENTAL 2 (ENVASOS)

Seria el grup responsable de tot el que es relaciona amb la recollida d'envasos

- 2.1-Distribució de contenidors (bar + pati)
- 2.2-Posar cartells
- 2.3-Anotació de la seva ubicació en un plànol
- 2.4-Seguiment del seu ús
- 2.5-Dissenyar qualche activitat per fomentar l'ús adequat dels contenidors
- 2.6-Informar de la conveniència de l'ús d'un envàs reutilitzable per a beure aigua de la màquina de la sala de professorat
- 2.7-Fer una revisió dels tipus d'envasos que s'utilitzen al bar. Donar-li publicitat, si cal.
- 2.8-Fer seguiment dels sistemes de recollida selectiva que es fan al bar
- 2.9-Difusió de tota la tasca mitjançant el PIA i **Papers Ambientals**

-...

RESPONSABLES: ... ALUMNES: de segon d'ESO
--

TASQUES DE L'EQUIP AMBIENTAL 3 (RESIDUS PERILLOSOS)

Seria el grup responsable de tot el que es relaciona amb la recollida residus perillosos

- 3.1-Potenciar coneixement i ús del punt de recollida del HALL (piles i cartutxos de tinta)
- 3.2-Seguiment i/o potenciació del sistema de recollida de residus del taller d'automoció (oli, paperes, purificadors, filtres)
- 3.3-Seguiment de sistema de recollida d'altres residus perillosos (fluorescents, envasos de productes perillosos,...)
- 3.4-Aconseguir contenidors, si cal
- 3.5-Seguiment del seu ús
- 3.6-Difusió mitjançant el PIA i **Papers Ambientals**

RESPONSABLES: Joan Estades, Lluís Pons, Isabel Gutiérrez, Benigno Sarmentero
ALUMNES: per concretar

TASQUES DE L'EQUIP AMBIENTAL 4 (CATALOGACIÓ AMBIENTAL D'ESPAIS)

Seria continuar amb la feina iniciada el curs 2004-2005 en relació a la catalogació d'espais del centre

- 4.1-Definició de criteris per a la catalogació dels espais
- 4.2-Distribució dels cartells indicadors
- 4.3-Anotació de la seva ubicació en un plànol
- 4.4-Seguiment
- 4.5-Difusió mitjançant el PIA i **Papers Ambientals**

RESPONSABLES: Joan Estades,
ALUMNES: Alumnes en col·laboració amb el medi ambient,

TASQUES DE L'EQUIP AMBIENTAL 5 (AUDIOVISUAL)

Seria el grup responsable de l'elaboració de qualche document audiovisual

- 5.1-Elaboració d'un vídeo (temàtica de l'aigua)
- 5.2-Difusió del vídeo

RESPONSABLES: Teresa Caimari, Jose Juan Guijarro,
ALUMNES: 4t d'ESO

TASQUES DE L'EQUIP AMBIENTAL 6 (SEGUIMENT ECOAUDITORIA)

Seria el grup responsable de fer el seguiment de l'ecoauditoria

6.1-Revisió de l'ecoauditoria

-...

RESPONSABLES: Joan Estades, ...

ALUMNES: per concretar

TASQUES DE L'EQUIP AMBIENTAL 7 (CONTINUACIÓ APLICACIÓ PROGRAMA Aigua: consum mínim)

Seria el grup responsable del programa *Aigua: consum mínim*

7.1-Continuació programa

7.2-Propostes de millora

7.3-Seguiment de les millores

7.4-Difusió mitjançant el PIA i *Papers Ambientals*

-...

RESPONSABLES: Umbelina Garcia, Tino Franco,

ALUMNES: per concretar

TASQUES DE L'EQUIP AMBIENTAL 8 (PARTICIPACIÓ DIRECTA A LA CAMPANYA DE L'APOSTA)

8.1-Realització de càlculs de les emissions de CO₂

8.2-Adopció de mesures per reduir les nostres emissions de CO₂

8.3-Difusió dels resultats

8.4-Possible seguiment i difusió dels cursos sobre l'estalvi d'emissions de

CO₂

8.5-Difusió mitjançant el PIA i *Papers Ambientals*

-...

RESPONSABLES: Joan Estades, ...

ALUMNES: Optativa Energies renovables (3r d'ESO)

TASQUES DE L'EQUIP AMBIENTAL 9 (DISSENY ACTIVITATS TUTORIA DE CAIRE AMBIENTAL)

10.1-Disseny d'activitats

10.2-Difusió material audiovisual de temàtica ambiental elaborats al centre

-...

RESPONSABLES:

2.4-Representació de l'IES Son Pacs en encontres, trobades i reunions relacionades amb l'ambientalització de centres escolars

El coordinador ambiental del centre el representarà en encontres, trobades, reunions relacionades amb l'ambientalització de centres escolars. Entre altres, les següents:

- Trobades de l'Agenda21Escolar
- Trobada d'ambientalització del programa de Mallorca Recicla
- Trobada coordinadors ambientals del CEP
- Reunions de coordinació amb els responsables/assessors de programes ambientals

3.AVALUACIÓ

Durant el mes de juny es passarà el nostre particular **ecobaròmetre** que anam passant cada dos cursos a l'alumnat i al professorat. A final de curs es farà una **valoració** (per part del grup d'ambientalització) de les **activitats desenvolupades** i del mateix **funcionament** del grup d'ambientalització durant el present curs.

Joan A. Estades Castanyer
(coordinador ambiental de l'IES Son Pacs)
3 d'octubre de 2007

